

Δοκίμιο-Κοινωνική Ψυχιατρική

Περιοδικό *Ψυχιατρική* Τόμος 27 (Τεύχος 1, Ιανουάριος -Μάρτιος 2016)

Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία (ΕΨΕ)

Γράφει ο Δ. Πλουμπίδης, Ομ. Καθηγητής Ψυχιατρικής, Πανεπ/μιο Αθηνών

Στ. Στυλιανίδης & Συνεργάτες

Σύγχρονα θέματα κοινωνικής και κοινοτικής ψυχιατρικής:

Για μια κριτική ανθρωποκεντρική ψυχιατρική

Εκδ. Τόπος, Αθήνα 2014

Σελ.: 704

Σχήμα: 17x24

ISBN: 978-960-499-106-8

Κωδικός Ευδόξου: 41959311

S. Stylianidis et al

Social and Community Psychiatry. Towards a critical patient-oriented approach.
(Springer, 2015)

The recent edition in English of this book is a proof of quality. The references in the principles and guidelines of the international organisms in parallel with good practices offers a solid framework for a critical approach of different branches of social psychiatry. Also, the historical approach of the different models of mental health services in Europe.

D. Ploumpidis Em.

Professor of Psychiatry, University of Athens

Κυκλοφόρησε το 2015 και η αγγλική έκδοση από τις εκδόσεις Springer. Η ανάπτυξη μονάδων κοινοτικής ψυχιατρικής αποτελεί κεντρικό διακύβευμα, καθώς επιτρέπουν την διαβίωση ασθενών με σοβαρά ψυχοπαθολογικά προβλήματα στη κοινότητα. Οι κατευθυντήριες αρχές και οδηγίες των διεθνών οργανισμών για τους τομείς της Κοινωνικής ψυχιατρικής αναπτύσσονται διεξοδικά στα αντίστοιχα κεφάλαια, μαζί με παραδείγματα άσκησης τους, από τις βιωμένες εμπειρίες των συγγραφέων. Αυτό είναι μια σημαντική συμβολή, καθώς έχουμε, γενικά, μια αποσπασματική γνώση για αρχές και οδηγίες που έχει συνυπογράψει η χώρα μας και η διαρκής μείωση των πόρων κινδυνεύει να κενώσει από την ουσία τους.

Ο Στ. Στυλιανίδης και πολλοί συγγραφείς με καθιερωμένη συμβολή στο χώρο της κοινωνικής ψυχιατρικής υπογράφουν τα διάφορα κεφάλαια. Η M.Amering στο πρόλογο της τονίζει ότι τα κρίσιμα ζητήματα που αφορούν την κοινωνική

ψυχιατρική είναι αλληλένδετα με αυτά που αφορούν και άλλους κοινωνικούς θεσμούς, όπως τα σχολεία, τις υπηρεσίες υγείας, την στέγαση, την εργασία και το πως οι ανθρώπινες κοινότητες και οι διεθνείς οργανισμοί τα αντιμετωπίζουν. Η κοινωνική ψυχιατρική τοποθετείται στο πλαίσιο της ιστορικής πορείας της ψυχιατρικής, της φροντίδας ή και των εγκλεισμών, που έχουμε γνωρίσει. Αναπτύσσονται οι φιλοσοφικές και κοινωνιολογικές της βάσεις. Η πολυδιάσπαση της οικογένειας στις μέρες μας έχει ως συνέπειες την μικρή ανοχή στις ματαιώσεις, την βία, αλλά και την κοινωνική απόσυρση. Προσεγγίζεται επίσης η ιντερνετική διαμεσολάβηση των ανθρώπινων σχέσεων.

Το κεφάλαιο για τις αρχές και τους στόχους της επιδημιολογίας υπογραμμίζει την σημασία αυτών των εργαλείων για την δημοσιοποίηση ερευνητικών και κλινικών δεδομένων. Το κεφάλαιο για την Παγκόσμια Ψυχική Υγεία αναφέρεται στους κύριους άξονες δράσης του ΠΟΥ, στις διεθνείς διακηρύξεις και οδηγίες, αλλά και σε πίνακες που συνοψίζουν τις διεθνείς μελέτες. Η αναφορά σε αυτές τις γενικές αρχές μπορεί να αποτελέσει εργαλείο υπεράσπισης της ψυχικής υγείας από την αποψίλωση της από πόρους.

Τα δύο κεφάλαια για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην Ευρώπη και την Ελλάδα τοποθετούν την πορεία των μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο που ορίζουν τα θεμελιώδη κείμενα και οι διακηρύξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλαίσιο που ίσως δεν είχαμε επαρκώς αντιληφθεί στην Ελλάδα σε ποιό βαθμό καθορίζει το πρακτέο. Το ιστορικό πλαίσιο της μεταρρύθμισης αναφέρεται στα κύρια παραδείγματα της Γαλλίας, Αγγλίας, Ιταλίας, Γερμανίας, Ισπανίας και Πορτογαλίας. Σε ότι αφορά την Ελλάδα επιχειρείται μια ευρεία σύνθεση ιστορικών, νομικών και κοινωνιολογικών κειμένων. Μια εκτεταμένη συζήτηση που καταλήγει σε πρόταση 12 σημείων για ένα σύγχρονο σύστημα παροχής ψυχιατρικών υπηρεσιών.

Το κεφάλαιο για την Ψυχαναλυτική πρακτική αναφέρεται σε συγκεκριμένες θεραπευτικές προσεγγίσεις, αλλά και στη κεντρική συνεισφορά της στην δυναμική των θεραπευτικών ομάδων. Αναφορές στην Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας, τόσο με αυτόνομες δράσεις πρόληψης και κοινωνικής ένταξης, όσο και με την ένταξη τέτοιων δράσεων στον κορμό της θεραπευτικής φροντίδας. Η αξιολόγηση δεν υπάρχει μόνο από μια εξωτερική εργαλειακή σκοπιά, αλλά δίνει επίσης την δυνατότητα της ενσωμάτωσης της μελέτης των αναγκών του πληθυσμού αναφοράς και του προσωπικού. Η ενδυνάμωση και τα δικαιώματα των χρηστών αναπτύσσονται ολοκληρωμένα και με σχετικά παραδείγματα. Δίκην Επιλόγου, αναφέρεται στην οικονομική κρίση, το σύγχρονο πλαίσιο, προτείνοντας δράσεις σε διάφορους τομείς. Η επιτυχία του βιβλίου έγκειται στη σύνθεση των κοινωνικών και θεραπευτικών δεδομένων, ακριβώς, στη συγκυρία του σήμερα.

Δ. Πλουμπίδης

Ομ. Καθηγητής Ψυχιατρικής,
Πανεπιστήμιο Αθηνών